

Agnieszka Skrodzka

Antička nadahnuća u ideološkim programima umjetničkih djela pod pokroviteljstvom kralja Stanislava Augusta (1764.-1795.)

Poljski kralj Stanisław August Poniatowski često je i entuzijastički naručivao umjetnička djela za koja je želio da su prikazana na antički način. U tom se smislu nije razlikovao od brojnih svojih suvremenika, ljubitelja umjetnosti fasciniranih antikom u 18. stoljeću. Naročito je na početku svoje vladavine naručivao portrete na kojima je bio prikazan kao rimski car. To je bila i referenca na njegovo drugo ime, August, koje je odabrao nakon krunidbe, a koje je evociralo titulu vladara drevnog Rima, ali i njegov osobni uzor – cara Oktavijana Augusta. Tijekom svoje vladavine poljski je kralj naručivao umjetnička djela sa svojim prikazom *all'antica* te je ukrašavao svoje rezidencije motivima nadahnutim tim razdobljem. Mnoge su takve slike nastale 1792. kad je Stanisław August slavio trijumfe vezane uz reforme koje je donio, ponajprije Ustav 3. svibnja usvojen 1791. Kralj je uživao iznimno priznanje i ljubav poljskoga društva u tom razdoblju, što mu je omogućilo da promiče vlastiti imidž „novoga Augusta“, modela koji mu je bio posebno drag. Oktavijan August spasio je Rimsku Republiku od građanskih ratova te je omogućio stvaranje novoga političkog sustava. Stanisław August namjeravao se istaknuti u povijesti Poljsko-Litvanske Unije kao izvanredan vladar koji je provodio temeljite reforme na kojima je gradio modernu državu.